

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9XCdo/3/2018
Identifikačné číslo spisu: 6812206548
Dátum vydania rozhodnutia: 12.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6812206548.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, IČO: 00 166 073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 3C/278/2012, o dovolaní žalobkyne podanom prostredníctvom svojho zamestnanca JUDr. Kataríny Hegedúšovej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. júna 2017, sp. zn. 17Co/187/2017, takto

rozhodol:

Návrh žalobkyne na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.

Dovolanie žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. júna 2017, sp. zn. 17Co/187/2017, o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Revúca (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením z 22. apríla 2013, č. k. 3C/278/2012-34, uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti vo výške 66,- eur podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“).

2. Proti vyššie uvedenému uzneseniu podala žalobkyňa odvolanie, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 23. júla 2014, sp. zn. 17Co/89/2014, odmietol ako oneskorene podané.

3. Na podklade dovolania žalobkyne Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením zo 7. februára 2017, sp. zn. 9 XCdo 5/2017, zrušil uznesenie Krajského súdu v Banskej

Bystrici z 23. júla 2014, sp. zn. 17Co/89/2014, a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že krajský súd nesprávne odmietol odvolanie žalobkyne ako oneskorene podané a tým jej odňal možnosť konať pred súdom.

4. Po zrušení rozhodnutia krajský súd uznesením z 29. júna 2017, sp. zn. 17Co/187/2017, opätovne rozhodol o odvolaní žalobkyne tak, že uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. V odôvodnení tohto uznesenia krajský súd označil za správny postup súdu prvej inštancie, keď predmetnú vec predložil nadriadenému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti a následne rozhodol o povinnosti žalobkyne zaplatiť súdny poplatok podľa položky 17a sadzobníka súdnych poplatkov. Zároveň zdôraznil, že vecné oslobodenie určitého konania podľa § 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov sa nevzťahuje aj na oslobodenie od povinnosti platiť súdny poplatok za námietku zaujatosti.

5. Proti citovanému uzneseniu krajského súdu podala žalobkyňa dovolanie z dovolacích dôvodov podľa § 420 písm. e) a písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pretože jej bolo nesprávnym procesným postupom znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP], rozhodoval vylúčený sudca a nesprávne obsadený súd [§ 420 písm. e) CSP]. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu a pre rovnaké vady aj rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil bez náhrady. Zároveň navrhla odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ako aj prerušiť dovolacie konanie a predložiť Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na vyslovenie nesúlady položky 17a Sadzobníka zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch s Ústavou Slovenskej republiky, pretože podľa jej názoru poplatok za námietku zaujatosti má faktickú povahu poplatku za vyjadrenie k otázke nestrannosti zákonného sudcu.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala žalobkyňa v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), prostredníctvom zamestnanca s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa [§ 429 ods. 2 písm. b) CSP], ako strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), ktorá si splnila poplatkovú povinnosť za podané dovolanie [§ 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov v sadzbe podľa § 6 ods. 1 tohto zákona], bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustný, preto dovolanie odmietol [§ 447 písm. c) CSP].

7. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustné proti akémukoľvek rozhodnutiu odvolacieho súdu, ale len voči takému, proti ktorému to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

8. V danom prípade žalobkyňa podala dovolanie z dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. e) a písm. f) CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým bola potvrdená jej povinnosť zaplatiť súdny poplatok 66 eur za vznesenú námietku zaujatosti. Dovolanie z dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 420 CSP je ale prípustné iba proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí. Rozhodnutie napadnuté žalobkyňou dovolaním nie je rozhodnutím vo veci samej - o merite jej žaloby - a nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí (napr. zastavuje konanie o jej žalobe). Keďže žalobkyňa podala dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. e) a písm. f) CSP proti uzneseniu, ktorým bola potvrdená jej poplatková povinnosť, podala ho proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné. Zároveň dovolací súd poukazuje na dôvodovú správu k § 420 CSP, v zmysle ktorej zámerom predkladateľa zákona bolo „obmedziť možnosť podať dovolanie len na meritórne rozhodnutia („rozsudobné“ výroky) a z nemeritórnych len voči tým, ktorými sa konanie končí (odmietnutie, zastavenie a pod.)“. S prihliadnutím na viazanosť dovolacieho súdu uplatnenými dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), súd už ďalšie dôvody na odôvodnenie svojho rozhodnutia neuvádza.

9. Vzhľadom na to, že dovolanie žalobkyne proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je prípustné, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

10. Najvyšší súd návrhu žalobkyne na prerušenie konania nevyhovel a tento zamietol, pretože položku 17a sadzobníka, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch, nepovažuje za rozpornú s Ústavou Slovenskej republiky a jej článkom 46 ods. 1. S argumentáciou žalobkyne, že zavedenie poplatku za námietku zaujatosti jej bráni vyjadriť sa k otázke zaujatosti sudcu, sa nestotožňuje z nasledovných dôvodov. Položka 17a bola do sadzobníka znovu zavedená zákonom č. 621/2005 Z. z., pretože dochádzalo k zneužívaniu inštitútu námietky zaujatosti a tak k zbytočnému predlžovaniu konania. Podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu predmetný poplatok by mal mať povahu kaucie, ktorá by sa mala poplatníkovi vrátiť, ak námietku podal odôvodnene. Tento zámer zákonodarcu sa premietol aj do ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého sa poplatok za námietku zaujatosti uplatnenú účastníkom konania vráti, ak uplatnil námietku zaujatosti odôvodnene. Takéto obmedzenie je podľa dovolacieho súdu primerané a prispieva aj k zachovaniu iného ústavou zaručeného práva, a to práva na prerokovanie veci v primeranej lehote. Navyše dodáva, že otázkou vzťahu medzi právom na prístup k súdu a povinnosťou strany konania zaplatiť súdny poplatok sa zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v rozsudku vo veci Kreuz proti Poľsku z 19. júna 2001, č. 28249/95, uviedol, že nikdy nevyklúčil možnosť, že záujmy riadneho chodu justície môžu odôvodňovať zavedenie finančného obmedzenia na prístup jednotlivca k súdu a konštatoval, že požiadavku zaplatiť súdny poplatok v súdnom konaní nemožno pokladať za obmedzenie práva účastníka na prístup k súdu, ktoré je samo osebe nezlučiteľné s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (odseky 59, 60).

11. Najvyšší súd nezistil ani splnenie predpokladov na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

12. Keďže dovolanie žalobkyne bolo odmietnuté, rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania v konaní úspešnej protistrany - žalovanej, súd v zmysle § 451 ods. 3 veta druhá CSP už bližšie neodôvodňuje. O výške náhrady trov dovolacieho konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.